

בג"ץ 6486/11 - שגיא רטהוז נ' היועץ המשפטי לממשלה, מר יהודה וינשטיין ואח'

בג"ץ 6486/11 - שגיא רטהוז נ' היועץ המשפטי לממשלה, מר יהודה וינשטיין ואח'עלין

בג"ץ 6486/11

שגיא רטהוז

נ ג ד

1. היועץ המשפטי לממשלה, מר יהודה וינשטיין

2. כבוד השופט עפרה צ'רניאק (משיבה פורמלית)
בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק
[31.1.2013]

כבוד השופט ח' מלצר

כבוד השופט י' עמית

כבוד השופט נ' סולברג

עתירה למתן צו על תנאי

בשם המשיב 1 - עו"ד דינה בריקסמן ועו"ד שרון רוטשנקר

פסק דין

השופט י' עמית:

1. העותר מבקש להורות למשיב 1 (להלן: המשיב) לפתח בחקירה פלילית כנגד המשיב 2 (להלן: המשפט),
שופתת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו.

ברקע הדברים נציג כי העותר, עורך דין במקצועו, היה נשוי לבתתו של המשיב (להלן: המתלוונת), ובמהלך השנים 2009-2010 התנהלו ביןיהם הליכי גירושין שהסתתרו בגט ובಹסכם שקיבל תוקף של פסק דין בבית המשפט לענייני משפחה. במהלך הליכי הגירושין הגיעו המתלוונת כנגד העותר תלונה בגין אלימות במשפחה, אשר הבשילה לכתב אישום התלו וועמד כיום כנגד העותר. לטענת העותר, המשפט, שהיתה מעורבת בהליך הגירושין של בתה- המתלוונת, פעלה באופן בלתי לגיטימי ובלתי חוקי לכארה. מכלול הסכסוך שנתגלה בין המתלוונת לבין:

2. ואלו המעשים הפליליים שבייקש העותר לייחס למשיב:

איומים וסחיטה באזומים - העותר הקליט שיחות טלפון שהתנהלו בין לבן המשיבה. לטענת העותר, מהשיות עולה כי המשיבה ניסתה להביאו לחזר בו מتابיעת הגירושין שהגיש נגד המטלוננט בבית הדין הרכני, תוך שהיא מציעה לו למחוק את התביעה ו"להעלימה מן העולם", שאם לא כן, תחשוף את התביעה בפני בני משפחתו ומקריו, יום אחד אף בנו יראה את התביעה שהגיש.

תקיפה - לטענת העותר, באחד הימים בהם החיזיר את בנו, בהתאם להסדרי הראייה, לידי המטלוננט שהתהה בביתה של המשיבה, המשיבה פתחה את דלת מכווןתו, סיננה כלפיו מספר קלילות וירקה בפנוי. שיבוש הליכי חקירה ומשפט - לטענת העותר, הובא לידיעתם של חוקר המשטרה שהוא מעורבים בבירור תלונתה של המטלוננט נגדו, כי היא בתה של שופטת מחוזית". לטענת העותר, כאשר צילם את החומר בתיק החקירה, מצא פתק עם להסתבר ככה עם בת של שופטת מחוזית". בטענת העותר, כי בשלב מאוחר יותר, היה בכונת מדור התביעות שמה ומספר הטלפון של המשיבה בתיק. עוד טען העותר, כי בהתחשב בכך שהוא כבר התגרשו, אך דקוט ספורות לפני המשטרתי למחוק את כתוב האישום כנgado בהתחשב בכך שהוא כבר התגרשו, גראתה כ"זופה" במהלך השיחה, ולאחר מכן אמרה לו כי אין בכונתה למחוק את כתוב האישום אלא לקבוע את התקיק להוכחות.

בין כל אלה פנה העותר למשיב בדרישה לפתח בחקירה פלילית כנגד המשיבה. המשיב דחה את הבקשה, ומכאן העטירה שבפניו, בגדירה הוסיף העותר וטען כי גורמי התביעה נוקטים באמת מידעה שונה לגבי העמדתו לדין, בעוד שהם נמנעים מלעשות כן בגין המשיבה.

3. אקדמיים ואומרים כי דין העטירה להדוחות על הסף, ولو מן הטעם שהעוטר ציין את המשיבה כמשיבה פורמלית, למרות שהוא צד נכון וראוי לעטירה לגופה. יש להניח כי לעותר, עורך דין במקצועו, ברורה הבחנה בין משיב פורמלי לבין משיב "רגיל".

4. דין העטירה להידחות גם לגופה, וזאת מבלתי כמעט כמעט ממעט מהאמור בפסקאות 12-13 שלhallen.

5. קדמים ונזכיר את נקודת המוצא בעטירות כגן דין. פעמים אינספור נקבע בפסקה, כי בית משפט זה יתערב אר במרקם נדרים בשיקול דעתו של המשיב בכל הנוגע להליכים פליליים, כגון החלטה על פתיחה בחקירה או על סגירתה. העARBOTOT בג"ץ בהחלטות היועץ המשפטי בган דין, מוגבלת למקרים של חוסר סבירות קיצוני, או פגם מהותי-אקטואלי. ברגיל, בית משפט זה אינו ממיר את שיקול דעתו של היועץ המשפטי למשילה בשיקול דעתו שלו, וסבירות החלטת רשותות התביעה נבחנת על פי עקרונות המשפט המינרלי "לאור חובתה של הרשות לפעול בהגינות ותום לב, ולשקל אך ורק שיקולים עניינים. כל זאת, כאמור, תוך התחשבות במתחם שיקול הדעת המקצוע הרחב והנתון לגורמי האכיפה" (בג"ץ 4395/12 כהן נ' פרקליטות מחוז מרכז, בפסקה 10 לפסק דינה של השופטת נאור והאסמכאות שם (15.11.2012); עוד ראו, לדוגמה: בג"ץ 1724/04 לרבה נ' היועץ המשפטי לממשלה, בפסקה 5 (בג"ץ 1689/02 נימרוד נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נז(6) 49, 56-55 (2003)).

המשיב הבהיר בתגובה מקדמית שהוגשה מטעמו, כי תלונתו של העותר נדונה על ידי גורמי המקצוע בפרקליות המדינה, אשר בחנו את התלונה ביסודות ובכבוד ראש והגינו למסקנה כי אין מקום לפתיחת חקירה פלילתית. בהקשר זה אין לנו יסוד לפפק ב恰צת הפרקליות, כי ההחלטה התקבלה לגופו של עניין ולא כל הטיה הנובעת מזהותה של המשיבה. המשיב מצא, כי כל המעשים שהעותר ביקש לייחס למשיבה בתלונתו, נוגעים למערכת היחסים המשפחתיים ולהלכי הגירושין הקשים שהתנהלו בין המתלוננת, ואשר מطبع הדברים הותרו משקעים קשים אצל הצדדים.

6. התגובה המקדמית לא הסתפקה בתשובה כללית, אלא פרטה בפרטנות את הבירורים, הבדיקות, הממצאים והמסקנות אליהן הגיעו גורמי הפרקליות לגבי כל אחד מפרטי תלונתו של העותר, ונעמדו להלן על עיקרי הדברים: תקיפה - נמצא כי לא ברור אם אכן התרחש אירוע יריקה, כמפורט לעיל ידי העותר, או שמא תנועת יריקה כביטוי לעdeg ובוד, אשר איננה מהוות תקיפה על פי לשון החוק. מכל מקום, לא נמצא כי יש עניין ציבורי לפתח בחקירה פלילתית בגין אפיוזה זו - בין יריקה "בכח" לבין יריקה "בפועל" - שהתרחשה בנסיבות של סערת רגשות, במסגרת הליכי גירושין קשים.

7. איום וסחיטה באזומים - נמצא כי את דברי המשיבה לעותר יש לראות כניסיונו להניאו מלהמשיך בתביעת הגירושין. האמירה כי התביעה שהגיש העותר תיחשף בפני בני משפחתו ומכוון היא תוצאה כמעט בלתי מנעה של הליכי גירושין בעלי אופי דומה, ואין לפיקר לראות בדברי המשיבה בנסיבות אiom או סחיטה באזומים.

шибוש הליכי חקירה ומשפט - נמצא כי המתלוננת, באמצעות בא כוחה, אכן ציינה את ייחוסה המשפחתית כבת למשפחה טוביה, אמה שופטת ואביה פרופסור לרפואה. כך נעשו במסגרת בקשה לממן צו הגנה שהגישה המתלוננת כנגד העותר, וכר צין בא כוחה של המתלוננת בדיון בפני בית הדין הרבני. יש בדבר טעם לפגם, אולם אין להטילו לפתחה של המשיבה, אלא לכואורה לפתחה של המתלוננת, שהיא אשה בוגרת העומדת בפני עצמה (נצין, עם זאת, כי המתלוננת אף היא איננה צד בפנינו). מכל מקום, החשוב לעניינו הוא הנתון כי התהדרות זו של המתלוננת ביחסו של אמה, לא נעשתה במסגרת התלונה שהגישה למשטרתנה כנגד העותר. על פי התגובה המקדמית, המתלוננת לא הזכירה בתלונתה במשטרתנה את אמה ואת תפkidah, וגם העותר לא הזכיר זאת, מה שתומך, לשיטת המשיב, במסקנה כי עד להגשת כתוב האישום לא היה ידוע לתביעה כי המתלוננת בתיק היא בתה של שופטת. גם מטעם זה, לא נמצא, לעמדת הפרקליות, בסיס לטענת העותר כי ההחלטה על הגשת כתוב אישום כנגדו התקבלה שלא משיקולים עניינים.

7. מביקורת המשיב עליה, כי מעורבותה של המשיבה החלה לאחר שנעשו מספר נסיבות לצור קשר עם המתלוננת כדי לקבל את עמדתה בנסיבות מסוים אפשרי של התקיק בהסדר. המשיבה ובתא-המתלוננת פנו לשולחות התביעות במשטרת בחודש דצמבר 2009 כדי לקבל עדכון אודות הטיפול בתיק, ומסרו את מספרי הטלפון שלון. בהמשך התקיימו מגעים בין בא כוח העותר לבין התביעה, בונגש לאפשרות לסייע את התקיק בכך שהעותר יבדק בפוליגרפ, ואם ימצא דבר אמת התקיק יסגר, אולם מאחר שהעותר סירב להיבדק בפוליגרפ משטרתי - ההסדר לא הסתיים (אצין כי לטענת העותר הוא נבדק באופן פרטי בפוליגרפ ונמצא דבר אמת). בהמשך סוכם, כי הצדדים ימשיכו להזכיר לאחר שהتبיעה תשוחח עם המתלוננת ותשמע את עמדתה. בהתאם לכך נעשו נסיבות רבים לשוחח עם המתלוננת והסבירה כי בתה היא רופאה מנתחת הנמצאת בחדר ניתוח וכן אין אפשרות להתפנות להשיב לשיחות הטלפון, וכי לאור הטראותה שבתה חוותה בגין התנהגותו של העותר כלפייה, היא מבכרת כי הקשר עם בתה "עשה דברכה". המשיבה הבהירה, כי בתה תהיה מוכנה להעיד בבית המשפט, וכי אין צפיה שהעותר ישלח למאסר בפועל, אך יש חשיבות כי יענש ווירשע.

ביום שנועד להקראת כתב האישום נגד הנאשם, התקירה ראש ש激动ת התייעות למTELוננט כדי לשמע את עדמלה, אלא שלטלפון השיבה אחות בית החולים שהסבירה כי המTELוננט עסוקה בניתו. נעשתה התקירה נוספת נסופה לTELוננט כעבור שעה, וזה לא עונתה. דקוט ספורות לאחר מכן התקירה הנאשם, הצינה את עצמה כאהמה של המTELוננט וכשופט משוחז. מהבירור שנערך עם התובעת נמצא, כי השיחה עם הנאשם אכן התקנה לה "ביתר מלכתיות" מפני הכאב שהחובעת רוחשת לשופט באשר הוא, אך בגין להתרשםו של העורר לא היה מדובר בשיחת "ניזפה". התובעת המשטרתית סיפרה כי השיחה הייתה עניינית, לא נאמר בה שום דבר חריג, אם כי מבחינתה שלה, השיחה הייתה מלחיצה ולא נעמה לה. מכל מקום, ולעומן זהירות, התובעת ידעה את הממונה עליה, ראש ענף התייעות במוחוז מרכז אודוט תוכן השיחה, במהלך החקירה שאלת הנאשם מדוע העורר טרם השיב לכותב האישום והבהיר את הקושי שחוווה בהה בניסיות שנוצרה.

8. נוכח כפירת המתלוון בעבודות כתב האישום ומאחר שההתובעת לא הצליחה לקבל את עדמת המTELוננט, נקבע התקן לשמייעת ראיות. בינוים, נדחה בהסכמה המועד שנקבע לשמייעת ראיות, בין השאר, נוכח קיומה של עתירה זו. 9. הנאשם סבר, כי זכותם של נפגעי עבירה להביע עמדותם בפני רשות התייעשה לגבי החלטה לסגור תיק או לעורר הסדר טיעון, וmourבות בני משפחה של המתלוון בנושא זה, היא דבר נפוץ ושגרתי, ואין מקום לפיקד ליחס למשיבה עבירה של שיבוש הליכי משפט.

10. לאור התשובות המפורטות מטעמו של הנאשם כאמור לעיל, נחה דעתנו, כי גורמי הפרקליטות והמשיב ביררו את הדברים, וכי ההחלטה שלא לפתח בחקירה פלילית הייתה עניינית בניסיות. בჩינת הדברים נעשתה אף ביתר קפדיות, דווקא משום מעמדה של הנאשם כשופט, וממצונו כי אין מקום להתערבותנו. ברוי כי אין מדובר בהחלטה שוגבלת בחוסר סבירות קיצוני ומשוא פנים,قطעת העורר, ובוואדי שלא היה מקום להשתקחותו של העורר במשפט, כפי שעשה העורר בהודעות שמסר בתגובה לעמדות שהוצעו מטעם המשפט.

11. הנה כי כן, לא נמצא כל עילה להתערבותנו בשיקול דעתו של הנאשם במישור הדיון הפלילי. ככל שהדברים אמורים במישור האטי, הרי שאלה העברתו על ידי הנאשם לטיפולו של נציג תלונות הציבור על שופטים, אשר עסוק בעניין, ואין אנו מפרטים יותר בשל הוראת הסודיות הקבועה בחוק נציגות תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2012. מכאן, גם במישור האטי, הנושא מוצה ואני נדרשים לכך.

12. לפני סיום, ראוי להעיר כי יש להזכיר על כך שהעורר והTELוננט לא השיכלו לפעול בתבונה וברגשות, ובמקום לשמר על הסכסוך "על אש קטנה" ולו לטובות בנים הקטנים, הסכסוך חרג ממידותיו הראוויות. בהתחשב בכך כי הlixir הגירושין בין בני הזוג כבר נסתיים; בהתחשב בכך שגםહ השם השיב העברות מסווג המיוחס לעורר בכתב האישום "אין מציאות ברף הגבוה של האלים"; בהתחשב בכך שגםה הוא אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי כלשהו, ובשים לב לכך שאף התובעת המשטרתית שטיפלה בתיק בשלבי המוקדים היה נכוונה לשקלן חוזרת מן האישום - סברנו שמא ניתן לבחון שוב את עניינו של העורר במישור הlixir הפלילי המתלוון כנגדו, בהיבט של האינטרס הציבורי ואינטראט המTELוננט עצמה.

13. המTELוננט הביעה דעתה בכתב שנשלח תחילת לעניין בית המשפט, אך העבר על ידינו לעורר, כי היא נכוונה שהאישום נגד העורר יבוטל, ובלבבד שייקח אחריות על מעשייו ויצויר כי תלונה שהגישה כנגדו היא אמת, דרישת שנדחתה על ידי העורר מניה וביה במהלך הדיון בפנינו. נוכח עמדתה זו של המTELוננט, התובעה סקרה כי אין מקום לביטול כתב האישום. משכך, הלהילים הפליליים כנגד העורר ממשיכים ואני נדרשים לעניין זה, ואולם מובן כי כל טענות העורר בהlixir הפלילי, לרבות טענות מקדיימות, שמורות לו.

14. אשר על כן, אנו דוחים את העתירה, ובניסיות העניין אין צו להוציאות. השופט ח' מלצר:

אני מסכים.

השופט נ' סולברג:

אני מסכים.

הוחלט כאמור בפסק דין של השופט י' עמית. נתן היום, כי שבט התשע"ג (31.1.2013).